

Discurs de deschidere Allocution d'ouverture

Forumul dialogului social francofon
Forum du dialogue social francophone

Dr Eugène AKA AOUÉLÉ

Președintele UCESIF și al CESEC din Côte d'Ivoire
Président de l'UCESIF et du CESEC de Côte d'Ivoire

București / Bucarest
29 septembrie / septembre 2026

Ediție bilingvă • Édition bilingue
Română / Français

Versiunea în limba română

Discurs de deschidere

Domnule reprezentant al Guvernului României,
Domnule președinte al Consiliului Economic și Social din România, dragă Sterică FUDULEA,
Doamnelor și domnilor membri ai Biroului UCESIF,
Doamnelor și domnilor președinți și reprezentanți ai instituțiilor membre ale UCESIF,
Doamnelor și domnilor parteneri sociali,
Onorați invitați,
Doamnelor și domnilor,

Este pentru mine o mare onoare să deschid acest **Forum al dialogului social francofon**, organizat la inițiativa Guvernului României și a Consiliului Economic și Social din România, cărora doresc să le adresez sincerele mele mulțumiri pentru măsurile luate în vederea valorificării depline a acestei întâlniri.

Doresc să salut, în mod deosebit, angajamentul autorităților române în favoarea dialogului social și voința lor de a transforma această reuniune într-un spațiu de reflecție și de apropiere între instituții, parteneri sociali și actori ai societății civile.

Prezența noastră la București are, în această privință, o semnificație deosebită.

Ea ne amintește că Francofonia nu se definește doar printr-un spațiu geografic sau prin utilizarea unei limbi. Ea se construiește și printr-o comunitate de valori, prin voința de a dialoga și prin capacitatea de a transforma diferențele dintre noi într-un spațiu de înțelegere și cooperare.

Tema care ne reunește astăzi, „Rolul partenerilor reprezentativi ai dialogului social și civic în diplomația socială, economică și culturală”, se înscrie pe deplin în această vocație. Ea ne invită să reflectăm asupra locului pe care forțele organizate ale societății îl pot și trebuie să îl ocupe în relațiile dintre popoare, într-un context internațional profund transformat.

Doamnelor și domnilor,

Ne confruntăm cu crize multiple, cu tensiuni geopolitice persistente, cu tranziții economice și tehnologice rapide, dar și cu așteptări sociale care se afirmă tot mai puternic.

Într-un asemenea context, diplomația nu se poate limita doar la canalele tradiționale ale relațiilor dintre state.

Ea trebuie să se poată îmbogăți și prin vocea societăților, prin experiența partenerilor sociali, prin expertiza instituțiilor consultative și prin capacitatea actorilor economici, sociali și culturali de a crea spații de contact între popoare.

Aici își dobândesc consiliile economice și sociale întreaga semnificație.

Prin însăși natura lor, ele se află la întâlnirea dintre societate și decizia publică. Ele culeg aspirațiile forțelor active ale societății, confruntă interesele, organizează consultarea și contribuie, prin avizele lor, la fundamentarea politicilor publice.

Această funcție consultativă le conferă o responsabilitate deosebită: aceea de a transforma dialogul în înțelegere, înțelegerea în convergență, iar convergența în propuneri capabile să servească interesul general.

În acest spirit, diplomația socială, economică și culturală nu trebuie privită ca trei domenii izolate. Ea reprezintă, mai degrabă, trei expresii complementare ale aceleiași voințe: apropierea societăților, promovarea cooperării și crearea condițiilor pentru o dezvoltare comună.

Doamnelor și domnilor,

În jurul acestei articulări se organizează lucrările Forumului nostru.

Prima sesiune va fi consacrată **diplomației sociale**. Ea ne va îndemna să reflectăm asupra mijloacelor prin care instituțiile consultative și partenerii reprezentativi pot contribui la promovarea dialogului social, la consolidarea protecției sociale, la reducerea inegalităților și la îmbunătățirea condițiilor pentru o muncă demnă și decentă.

A doua sesiune va aborda **diplomația economică**. Va fi vorba, în special, despre examinarea modului în care adunările consultative și partenerii sociali pot contribui la apropierea economiilor francofone, la promovarea schimburilor, a investițiilor și a cooperării, precum și la transformarea dinamicii economice în mai multe oportunități pentru populație.

A treia sesiune va aborda **diplomația culturală**. Cultura nu reprezintă doar un patrimoniu care trebuie păstrat.

Ea este, totodată, un limbaj comun, un spațiu de întâlnire și un mijloc de a ne înțelege mai bine. Astfel, ea poate contribui la apropierea popoarelor, la cunoașterea reciprocă și la afirmarea spațiului francofon.

Aceste trei dimensiuni ni se par cu atât mai importante cu cât readuc omul în centrul relațiilor dintre societăți.

Îmi exprim, aşadar, speranța că schimburile noastre nu se vor limita la formularea unor constatări, ci vor permite conturarea unor propuneri, a unor convergențe și, pe cât posibil, a unor perspective de cooperare capabile să ducă mai departe reflecțiile noastre, dincolo de acest Forum.

Doamnelor și domnilor,

Dialogul social nu este un scop în sine. El este o metodă de construire a încrederii și, prin urmare, o condiție a stabilității societăților.

Acolo unde există dialog, divergențele pot fi exprimate, interesele pot fi confruntate, iar compromisurile pot fi căutate cu respect pentru fiecare.

În schimb, atunci când spațiile de dialog se restrâng, neînțelegerile se pot instala, iar fracturile se pot adânci.

Într-un asemenea context, instituțiile noastre au responsabilitatea de a menține vii aceste spații de dialog, de a apropia punctele de vedere și de a contribui la includerea aspirațiilor cetățenilor în reflecția colectivă și în elaborarea politicilor publice.

Pentru ele, aceasta înseamnă să transforme spațiul nostru francofon nu doar într-un cadru de apartenență, ci într-un spațiu de dialog, de cooperare și de solidaritate între societăți.

Doresc mult succes lucrărilor și **declar deschis Forumul dialogului social francofon.**

Vă mulțumesc.

Dr Eugène AKA AOUÉLÉ

Traducere în limba română realizată după documentul original francez furnizat. Emblema și sigla sunt reproduse din original.

Texte français original

Allocution d'ouverture

Monsieur le Représentant du Gouvernement roumain ;

Monsieur le Président du CES de Roumanie, cher Sterică FUDULEA ;

Mesdames et Messieurs les membres du Bureau de l'UCESIF ;

Mesdames et Messieurs les Présidents et représentants des Institutions membres de l'UCESIF ;

Mesdames et Messieurs les partenaires sociaux ;

Honorables invités ;

Mesdames et Messieurs ;

C'est pour moi un grand honneur d'ouvrir ce **Forum du dialogue social francophone**, organisé à l'initiative du Gouvernement roumain et du Conseil économique et social de Roumanie, auxquels je voudrais adresser mes sincères remerciements pour les dispositions prises, afin de donner à cette rencontre toute sa portée.

Je voudrais saluer, en particulier, l'engagement des autorités roumaines en faveur du dialogue social et leur volonté de faire de ce rendez-vous, un espace de réflexion et de rapprochement entre Institutions, partenaires sociaux et acteurs de la société civile.

Notre présence à Bucarest revêt, à cet égard, une portée particulière.

Elle rappelle que la Francophonie ne se définit pas, uniquement, par une géographie ou par l'usage d'une langue. Elle se construit, aussi, par une communauté de valeurs, une volonté de dialogue et une capacité à faire de nos différences un espace de compréhension et de coopération.

Le thème qui nous réunit aujourd'hui : « Le rôle des partenaires représentatifs du dialogue social et civique dans la diplomatie sociale, économique et culturelle », s'inscrit pleinement dans cette vocation. Il nous invite à interroger la place que peuvent et doivent occuper les forces organisées de la société dans les relations entre les peuples, dans un contexte international profondément transformé.

Mesdames, messieurs ;

Nous sommes confrontés à des crises multiples, à des tensions géopolitiques persistantes, à des transitions économiques et technologiques rapides, mais aussi à des attentes sociales qui ne cessent de s'affirmer.

Dans un tel environnement, la diplomatie ne peut se limiter aux seuls canaux traditionnels des relations entre États.

Elle doit pouvoir, aussi, s'enrichir de la voix des sociétés, de l'expérience des partenaires sociaux, de l'expertise des Institutions consultatives et de la capacité des acteurs économiques, sociaux et culturels à créer des espaces de contact entre les peuples.

C'est ici que les Conseils économiques et sociaux prennent toute leur signification.

Par leur nature même, ils se situent à la rencontre de la société et de la décision publique. Ils recueillent les aspirations des forces vives, confrontent les intérêts, organisent la concertation et contribuent, par leurs avis, à éclairer les politiques publiques.

Cette fonction consultative leur confère une responsabilité particulière, celle de transformer le dialogue en compréhension, la compréhension en convergence et la convergence en propositions susceptibles de servir l'intérêt général.

Dans cet esprit, la diplomatie sociale, économique et culturelle ne doit pas être appréhendée comme trois domaines isolés. Elle constitue, plutôt, trois expressions complémentaires d'une même volonté, à savoir : rapprocher les sociétés, favoriser la coopération et créer les conditions d'un développement partagé.

Mesdames, messieurs ;

C'est autour de cette articulation que s'organisent les travaux de notre Forum.

La première session sera consacrée à **la diplomatie sociale**. Elle nous conduira à réfléchir aux moyens par lesquels les Institutions consultatives et les partenaires représentatifs peuvent contribuer à promouvoir le dialogue social, à renforcer la protection sociale, à réduire les inégalités et à faire progresser les conditions d'un travail digne et décent.

La deuxième session portera sur **la diplomatie économique**. Il s'agira, notamment, d'examiner comment les Assemblées consultatives et les partenaires sociaux peuvent contribuer à rapprocher les économies francophones, à favoriser les échanges, les investissements et les coopérations, et à faire en sorte que les dynamiques économiques se traduisent, davantage, en opportunités pour les populations.

La troisième session abordera **la diplomatie culturelle**. La culture ne constitue pas seulement un patrimoine à préserver.

Elle est, aussi, un langage commun, un espace de rencontre et un moyen de mieux se comprendre. Elle peut, ainsi, contribuer au rapprochement des peuples, à la connaissance mutuelle et au rayonnement de l'espace francophone.

Ces trois dimensions nous paraissent d'autant plus importantes, qu'elles replacent l'humain au cœur des relations entre les sociétés.

Je forme, donc, le vœu que nos échanges ne se limitent pas à dresser des constats, mais qu'ils permettent de faire émerger des propositions, des convergences et, autant que possible, des perspectives de coopération susceptibles de prolonger nos réflexions, au-delà de ce Forum.

Mesdames, messieurs ;

Le dialogue social n'est pas une finalité en soi. Il est une méthode de construction de la confiance et, par conséquent, une condition de la stabilité des sociétés.

Là où le dialogue existe, les divergences peuvent être exprimées, les intérêts peuvent être confrontés et les compromis peuvent être recherchés dans le respect de chacun.

À l'inverse, lorsque les espaces de dialogue se réduisent, les incompréhensions peuvent s'installer et les fractures se creuser.

Dans un tel contexte, nos institutions ont la responsabilité de faire vivre ces espaces de dialogue, de rapprocher les points de vue et de contribuer à ce que les aspirations des citoyens trouvent une place dans la réflexion collective et dans l'élaboration des politiques publiques.

Il s'agit, pour elles, de faire de notre espace francophone, non seulement, un cadre d'appartenance, mais un espace de dialogue, de coopération et de solidarité entre les sociétés.

Je souhaite plein succès aux travaux et **déclare ouvert le Forum du dialogue social francophone.**

Je vous remercie.

Dr Eugène AKA AOUÉLÉ